

in neželjiva. Vé namreč, da Bog, začetnik in zavetnik vsake pravice, je prepovedal tatvino in rop takó, da tudi poželeti tujega blaga ni dopuščeno, in da tatovi in roparji so ravno tako, kakor prešestniki in malikonavci, izločeni iz nebeskega kraljestva.

Zato pa Cerkev ubogih ne pozabi, in kot usmiljena mati ne opusti skrbeti za njih potrebe. Veliko več jih z materno ljubeznijo jemlje v svoje varstvo, in dobro vedoč, da predstavljajo osebo Kristusovo, ki kakor sebi storjeno sprejme dobroto, ki se stori tudi poslednjemu njegovih ubogih, jih ima v velikej časti in jih z vso mogočo pomočjo podpira. Prizadeva si Cerkev z vso skrbljivostjo, da bi se po vseh delih sveta povzdignile hiše in sprejmišča za zbiranje, vzdrževanje in oskrbovanje ubogih; in ta pribežališča jemlje pod svoje varstvo. Bogatine pa zavezuje z najostrejšo zapovedjo, da naj dajejo od svoje obilnosti ubogim, preti in zatrjuje jim božjo sodbo, po kateri bodo kaznovani z večnim trpljenjem, ako revežem ne bodo pomoči skazovali. Poslednjič Cerkev srca ubogim prečudno poživlja in tolaži, ko jim pred oči stavi ali zgled Kristusov, kateri je bil bogat, pa se je ubožnega storil za nas; ali da jim ponavlja Njegove besede, s katerimi uboge blagruje in jim zapoveduje, da naj se povzdigujejo k upanju, da pridejo na prve sedeže v večnem zveličanju. Kdo ne vidi, da je to najlepša pot za poravnanje prestarega razpora med ubogimi in bogatimi? Kakor je namreč že iz reči same razvidno in očitno, ako se ta pot poravnave izloči ali prestopi, mora neogibno eno izmed dvoje nastopiti: ali da se največji del človeštva mora zopet pogrezniti v najostudnišo sužnost, ki je bila dolgo časa v navadi pri nevérniki, ali pa mora človeško družbinstvo ostati izpostavljeno neprenehljivim prekucijam ter boče pretresano od ropov in tatinstev, kakor se je v našo žalost godilo novejšje čase. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Tudi zemlja ima svoje bolezni.

M. I. Rastlina se ne more iz mesta ganiti, na katerem je vzrastla. Zato pa je tudi njena veselejša ali slabejša rast odvisna večidel od onega mesta, na katerem stoji. Zemlja je rastlini stanovišče in hranilna zakladnica. Če je stanovanje nezdravo in če zakladnica nima toliko hrane v sebi, da rastlino zadostno preredi, mora rastlina bolehati, klaverno rasti, in le pičle pridelke vrže. Da se toraj rastlini pomore, da se ugodno razvije in spravi do tje, da v danih razmerah največi pridelek vrže, je dobro in važno, da bolezni zemlje spoznamo in potrebne pomočke zoper te bolezni rabimo. Najpoglavitejše bolezni zemlje pa so tele:

1. Prevelika moča. Kar se pri nas na polju seje in obdeluje rastlin, vse so take, ki le bolj v suhi zemlji storé. Moče, ki na mestu leto

in dan stoji, take moče korenine naših pridelovanih rastlin ne prenašajo. V močvirnatih zemlji te rastline brž zgnijejo. Nasproti pa močvirnate rastline v močvirju krepko rastejo, ker si hrano tanko ali redko razmočeno, iz vode jemljó, s čiasom slabostno rastoče pridelovane rastline preženó, kakor to na mokrotnih travnikih in na močvirnatih mestih na polju lahko vidimo. Stojéča moča v spodnjih delih zemljišča brani koreninam v njo vdirati, jim toraj stanovišče tesni in hranilne zakladnice manjša. — Pomoček proti ti bolezni je: drenaža in rahljanje spodnjih plasti zemljišča. 2. Prepičla prememba zraka. Dobrodejno prhnenje prstenih snovi, ki se iz živalskega gnoja in rastlinskih ostankov nareja, se spremeni, če prepičlo zraka pristopi, v škodljivo gnjilobo. Rastlinske korenine se le malo širijo, in ker se jih plesnoba loti, poginejo. Tam kder je premalo zraka tudi mineralne snovi, ktere rastlinam v hrano služijo, ne morejo razpadati in se razkrojovati. Ako se spodnjim plastem prsti zraka dovodi, to toliko izda, kolikor močna pognojitev. Tudi ob času močne in dolge suše, rastline na takem zemljišču manj trpé. — Pomočki so tudi tukaj drenaža, rahljanje globokejših plasti zemljišča, da zemlja zavreje in godna postane. 3. Železni okisljenec in skisana prst. Obe ti dve snovi se v vsaki zemlji naredite, ktera ima preveč mokrote pa premalo zraka, najrajše v spodnjih plasteh zemljišča. One ostrpíte tako rekoč hrano rastlinam pridelovanim, ktere potem take rastline izpodjedó, ki take snovi prenašajo, kakor se to pri močvirnatih rastlinah in kisli travi in plevelu godi. — Pomočki zoper to bolezen so: zrak, kateri raztopljivi modri železni okisljenec v neraztopljivo in toraj neškodljivo modro železno kislino spremeni, drenaža, globokoko rahljanje zemlje, apno in opok, ki kisló prst vzboljša in milejšo napravi.

4. Pretrda in preveč gosta prst. Nasledki te slabe lastnosti zemlje so ti, da imajo korenine rastlin premalo prostora, da se morejo v zemljo razvijati in razširjati. Tako dobiva rastlina prepičlo hrane, se ne more razraščati in potrebna mera zraka ne more do nje. — Pomočki so globoko rahljanje zemlje, prekapanje z motiko in krampom, navažanje apna, opoka, peska, prsti, šotine prsti in posejatev takih rastlin, ki globoko korenine poganjajo.

(Dalje prih.)

Kako mora mali posestnik ravnati, ako si hoče s pridom žrebeta vzrejati.

M. II. Posebno ob času spomladanske posevke, ko je kobila cel dopoldan in zopet cel popoldan na polju pri delu, je kaj dobro in prilično, ako se da žrebe s kako postransko hrano v blevu pomiriti. Posebno pozornost in skrb se mora pa žrebetom takrat obračati, ko pride čas, da se odstavijo. Pogrešanje maternega mleka in samovanje

od matere v zaprtem hlevu je pri odstavljenju pogostokrat vzrok, da žrebeta shujšajo. Vidi se na njih znamenja, da se v obče slabo počutijo. Žrebata postanejo mnogokrat kumerna, njihova dlaka rusasta, popade jih mrzlica in dostikrat je več tednov, da mesecev, potreba, da se zopet toliko popravi, da so tako životna, kakoršna so bila pred odstavljenjem. Tako prestanejo rasti in se razvijati, čemur se mora umen živinorejec, kolikor mogoče izogibati. Bistven pripomoček žrebetom skozi težave odstavljenja pomagati je ta, da se mogoče dolgo pri materi puščajo sesati. Tako so žrebata že privajena tudi drugo hrano povzivati in po delj časa, vsaj cele poldneve, od matere ločena biti. Vendar pa je še velike važnosti primeren nadomestek naglo odtegnjenega maternega mleka za žrebe najti. Če so se žrebata ječmenovemu soku privadila, tako je stvar na pol lajša. Treba je le merico povečati in ločitev od materne sesa se brez vse težave godi. Ko bi se pa to ne bilo zgodilo in če kmetovavec dela in stroškov z napravljanjem ječmenovega soka imeti neče, mu bode matuda, t. j. mleko, ki pri medenju putra v pinji ostaja, v ta namen prav dobro služila in kobilino mleko dobro nadomestovala. Sprva sicer matuda žrebetu ne diši ravno zelo, ali če se mu brž po odstavljenju v kateri predal jaslic nekaj matude vlije in vode ne da piti, ga žeja primora in v malih urah se privadi in 2-3—4-5 litrov matude na dan potreba. Tako žrebata naj lažje skozi nevarni čas odstavljenja pridejo, kar svitla dlaka in okrogla životnost kaže.

Mladim drevesom pri posajevanju krone premočno porezovati ni dobro.

M. O ti stvari piše skušen sadjerejec tole: Pred 5—6 leti sem z drugimi sadjerejci vred mislil, da se morajo sadna drevesca brž pri posajanju močno obrezati. Zato sem drevesca brž po svojem prihodu v Novorosijsk v Kavkazu pri posajanju tudi močno obrezal. Ali hudo sem s tem naletel. Od močno porezanih mladih zasajancev je le malo, kateri iz spodnjih očes nekaj slabih mladik pogual, drugi pa le toliko, da so pri življenju ostali. Drugo leto, ko sem zopet zasajal, sem drevescem mladike le malo prikrajšal. In glej! prav lepo so rastla in koščate krone naredila. Slavno znani sadjerec Lukas nasvetuje tudi le kratko prikrajšanje kroninih vejic. In ker sem se tega pravila prihodnjič držal, sem dosegel pri sajenju drevesc najlepše vspehe. Tako skušen sadjerejec. Toraj ne preveč prikrajševati kroninih mladik pri posajanju sadnih mladih dreves.

Vinorejska šola je imela 13. febr. očitno skušnjo, pri kateri je bilo več imenitne gospode zbrane. Skušnja se je začela ob 9. uri zjutraj in je trajala do 2. popoldne; učenci so jako dobro odgovarjali na vprašanja, kakor na primer: o geometriji, računstvu, natoroznanstvu, rastlinstvu, ke-

miji, fiziki, o gnoju, živinoreji, poljedelstvu in o večih drugih koristnih predmetih, posebno pa o sadje in vinoreji in o kletarstvu; potem še so par lepih pesem zapeli, ktere je bilo veselje poslušati. Nazadnje so se delile premije, ktere so dobili ti le pridni učenci: v III. razredu Franc Debeljak, Vincenc Vršec, Anton Kalb, Franc Zweifler, Janez Osim; v II. razredu Peter Domaniko, Jernej Krampergar, Janez Poklič, Anton Skaza, Miha Sevnik; v I. razredu Anton Brumen in Janez Ral. Zvečer tistega dne so imeli učenci skupno večerjo in veselico pri pivarju g. Goetzu. Dovršilo je vinorejsko šolo 14 učencev; izmed teh so nekteri dobili častne službe, nekteri se podajo domov na očetova posestva, nekteri pa tudi k vojakom!

Sejmovi. 24. febr. Arvež, Kozje, Loče, Gleichenberg, Rogatec, Videm, Slov. Bistrica, Wildon; 27. febr. Gradec (Lagergasse); 1. marca Planina, Vozenica.

Dopisi.

Iz Maribora. (Družba duhovnikov Lavantinske škofije) ustanovljena l. 1873, imela je po § 12. svojih pravil 17. t. m. svoj 3. občni zbor. Zvunajnih družbenikov se je le malo udeležilo zbora. Predsednik, preč. g. kanonik Kosar, pozdravijo nasoče čč. gospode, ter v kratkem poročajo o dosedanjem delovanju odborovem in veselem napredku družbenega premoženja, kar priobčuje priklada denešnjega „Slov. Gosp.“ z računom vred, koji so čč. gg. pregledovalci potrdili. V novi odbor bili so izvoljeni čč. gospodje: Lovro Hrg, župnik, Fr. Kosar, kanonik, Mat. Modrinjak, prošt; Fr. Ogradi, špiritual, Mart. Strajnsak, dekan, Jak. Trstenjak, beneficijat, Jože Žičkar (mlj.), kaplan. Za pregledovalce letnih računov pa čč. gg. Hrg, župnik, Jož. Hrzič, stolni kaplan, Jan. Skuhala, profesor. — Ročno po dokončanem občnem zboru se je novi odbor ustanovil, ter so bili soglasno izvoljeni čč. gospodje: Fr. Kosar, kanonik za predsednika, Mart. Strajnsak, dekan za predsednikovega namestnika, Ignacij Orožen, kanonik za denarničarja, Fr. Ogradi, špiritual za tajnika. Omenilo se je pri občnem zboru, da nekteri mlajši gospodje letnine redno ne vplačujejo, kar toliko več omilujemo, ker zdaj zamore družba uže mnogim pomagati, kakor letni račun kaže, toda le tistim, ki dolžnosti družbenske spolnujejo, po § 7. družb. pravil. Naj tudi nikoga ne straši misel, da bi utegnili ktera druga moč pograbit družbeno premoženje; zoper to nas varuje § 25. družbenih pravil. Sili pa se ubraniti ne moremo nikder. Gotovo pa je družba naša vesela tolažnica za tiste gg. družbenike, kojim darežljiva roka Stremajerjeva ni mila, pa so vendar podpore potrebni in vredni. Vedeti pa imamo vsi, da namen našej družbi ni le lastni dobiček, temveč vzajemna ljubezen, po načelu ap. dj. 2. 44, naznanjenem. Zato tudi